

NL

NL

NL

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 2.7.2009
COM(2009) 336 definitief

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE
RAAD**

over de toepassing van Verordening (EG) nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 27 oktober 2004 betreffende samenwerking tussen de nationale instanties die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming (verordening betreffende samenwerking met betrekking tot consumentenbescherming)

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	3
1.1.	Achtergrond.....	3
1.2.	Werkings sfeer en methodologie.....	3
2.	Het institutionele en handhavingskader: oprichting van het SCB-netwerk.....	4
2.1.	Oprichting van het SCB-netwerk: aanwijzing van autoriteiten	4
2.2.	Ontwikkeling van de IT-tool: het systeem voor samenwerking op het gebied van consumentenbescherming	5
2.3.	Het SCB-comité	5
2.4.	Wijzigingen in de bijlage van de verordening	6
3.	Werking van het SCB-netwerk – een eerste evaluatie.....	6
3.1.	Algemeen	6
3.2.	De IT-tool.....	7
3.3.	De activiteiten van het netwerk: belangrijkste tekortkomingen.....	8
4.	Het bredere kader voor samenwerking.....	9
4.1.	Gemeenschappelijke activiteiten en uitwisseling van ambtenaren	9
4.2.	Samenwerking met derde landen op het gebied van handhaving	10
5.	Conclusies.....	10
5.1.	Algemeen	10
5.2.	Consolidatie van het netwerk	10
5.3.	Vergroten van de efficiëntie en de doeltreffendheid van het netwerk	11
5.4.	Versterking van het kader voor administratieve samenwerking	12

1. INLEIDING

1.1. Achtergrond

De verordening betreffende samenwerking met betrekking tot consumentenbescherming¹ (de "SCB-verordening") is op 27 oktober 2004 vastgesteld en op 29 december 2006, na twee jaar intensieve voorbereidende werkzaamheden van de Commissie en de lidstaten, in werking getreden.

Bij de verordening wordt een Europees netwerk opgericht van overheidsinstanties die bevoegd zijn voor de handhaving van de consumentenwetgeving in de lidstaten (het "SCB-netwerk"), dat in december 2006 operationeel is geworden. Binnen de werkingssfeer van de SCB-verordening worden de onderzoeks- en handhavingsbevoegdheden van die instanties gedeeltelijk geharmoniseerd en worden de mechanismen vastgesteld voor de uitwisseling van relevante informatie en/of voor het nemen van handhavingsmaatregelen om een einde te maken aan inbreuken in grensoverschrijdende situaties². De verordening verplicht de lidstaten in te gaan op verzoeken om wederzijdse bijstand die via het SCB-netwerk tot hen worden gericht, en ervoor te zorgen dat de instanties van het netwerk over voldoende middelen beschikken om die verplichtingen na te komen. Voorts voorziet de verordening in een breder kader voor de ontwikkeling van initiatieven inzake administratieve samenwerking waarvoor de Commissie financiële middelen verstrekt.

Aangezien de verordening deel uitmaakt van de EER-Overeenkomst³, gelden dezelfde voorschriften en mechanismen ook voor de EVA-landen die de EER-Overeenkomst toepassen. Deze landen zijn volledig in de activiteiten van het netwerk geïntegreerd.

Het uiteindelijke doel van de verordening is een constant hoog niveau van consumentenbescherming in de hele EU te waarborgen en het vertrouwen van de consumenten in de interne markt te vergroten; om dat te verwezenlijken voorziet zij in een doeltreffend instrument voor grensoverschrijdende handhaving en een kader voor de uitwisseling van beste praktijken en samenwerking.

1.2. Werkingssfeer en methodologie

Met dit verslag voldoet de Commissie aan artikel 21 van de SCB-verordening op grond waarvan zij verplicht is om de twee jaar bij het Europees Parlement en de Raad verslag uit te brengen over de toepassing van de genoemde verordening.

Het verslag heeft betrekking op de activiteiten van het SCB-netwerk gedurende de eerste twee jaar, namelijk 2007 en 2008. Waar nodig wordt verwezen naar de

¹ Verordening (EG) nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 27 oktober 2004 betreffende samenwerking tussen de nationale instanties die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming (verordening betreffende samenwerking met betrekking tot consumentenbescherming); PB L 364 van 9.12.2004, blz. 1.

² Het netwerk treedt op om de collectieve belangen van de consumenten te beschermen en behandelt dan ook geen individuele consumentenklachten.

³ Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 92/2006 van 7 juli 2006.

voorbereidende werkzaamheden die vóór 2007 zijn uitgevoerd om ervoor te zorgen dat het netwerk op tijd, in december 2006, van start kon gaan.

Het verslag is gebaseerd op de tweejaarlijkse verslagen die de lidstaten hebben opgesteld⁴ om hun eigen verplichtingen op grond van de verordening na te komen, alsook op statistische gegevens die zijn verkregen uit de door het SCB-netwerk gebruikte IT-tool, en op de praktische ervaring die is opgedaan tijdens de door de Commissie gecoördineerde eerste EU-"sweeps"⁵.

2. HET INSTITUTIONELE EN HANDHAVINGSKADER: OPRICHTING VAN HET SCB-NETWERK

In de eerste twee hoofdstukken van de SCB-verordening worden de institutionele en andere elementen vastgesteld waarin moest worden voorzien om het SCB-netwerk tegen eind 2006 tot stand te brengen.

2.1. Oprichting van het SCB-netwerk: aanwijzing van autoriteiten

Voor de oprichting van het SCB-netwerk verplicht de verordening de lidstaten publieke handhavinginstanties aan te wijzen (de "bevoegde autoriteiten") en één verbindingsbureau om de toepassing van de verordening op nationaal niveau te coördineren. Zij moeten er ook voor zorgen dat deze autoriteiten de bij de verordening bepaalde minimale onderzoeks- en handhavingsbevoegdheden hebben en over voldoende middelen beschikken om hun verplichtingen na te komen.

Alle lidstaten moesten aanzienlijke inspanningen leveren om hun nationale wetgevingskader aan te passen aan de eisen van de SCB-verordening, met name om de vereiste structuur voor grensoverschrijdende samenwerking tot stand te brengen. De wijzigingen betroffen hoofdzakelijk de onderzoeks- en handhavingsbevoegdheden die overeenkomstig de in artikel 4 van de verordening vermelde minimale bevoegdheden aan nationale consumentenautoriteiten werden verleend. In sommige gevallen moesten echter nieuwe autoriteiten worden gecreëerd en moest het nationale handhavingssysteem worden gewijzigd om ervoor te zorgen dat aan overheidsinstanties handhavingsbevoegdheden overeenkomstig de verordening werden verleend.

Tegen het einde van de verslagperiode hadden alle lidstaten de Commissie in kennis gesteld van de lijst van autoriteiten, met uitzondering van twee lidstaten die nog steeds formeel kennisgeving moesten doen van de autoriteiten die bevoegd zijn voor de handhaving van de richtlijn oneerlijke handelspraktijken (OHP-richtlijn)⁶.

⁴ De tweejaarlijkse verslagen van de lidstaten worden gepubliceerd op de Europa-site.

⁵ EU-sweeps zijn door de instanties van het netwerk uitgevoerde gemeenschappelijke acties inzake markttoezicht en handhaving

⁶ Richtlijn 2005/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2005 betreffende oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten op de interne markt, PB L 149 van 11.6.2005, blz. 22.

Krachtens artikel 5 van de verordening wordt de aan de Commissie meegedeelde lijst van autoriteiten in het Publicatieblad van de Europese Unie bekendgemaakt⁷.

De Commissie volgt van nabij de procedure van kennisgeving van de autoriteiten en heeft in twee gevallen haar bezorgdheid over de efficiëntie van de aangewezen nationale administratieve instanties geuit vanwege het grote aantal betrokken autoriteiten. Zij heeft de lidstaten dan ook verzocht het meegedeelde handavingskader opnieuw te bekijken. In beide gevallen werd een alternatief voorgesteld, maar nog niet uitgevoerd als gevolg van vertragingen in de nationale procedures voor de aanwijzing van de nieuwe autoriteiten.

Met betrekking tot de verplichting om voldoende middelen beschikbaar te stellen, is het moeilijk om alleen op basis van de in de nationale verslagen verstrekte informatie de situatie volledig te beoordelen. De gegevens in die verslagen betreffen zelden uitsluitend SCB-activiteiten en zijn niet vergelijkbaar. Kennelijk voeren de ambtenaren aan wie de in de SCB-verordening vastgestelde taken zijn toegewezen, deze over het algemeen uit naast hun gewone taken, zodat moeilijk uit te maken is welke middelen aan het netwerk zijn toegewezen. Hoewel alle autoriteiten ten minste één contactpersoon voor SCB-gerelateerde aangelegenheden hebben aangewezen, blijken er grote verschillen te bestaan in de administratieve capaciteit van de lidstaten.

2.2. Ontwikkeling van de IT-tool: het systeem voor samenwerking op het gebied van consumentenbescherming

Artikel 10 van de SCB-verordening voorziet in de ontwikkeling van een IT-tool die de autoriteiten moeten gebruiken voor de uitwisseling van informatie. De ontwikkeling en het onderhoud van het systeem voor samenwerking op het gebied van consumentenbescherming (SSCB) vallen onder de verantwoordelijkheid van de Commissie.

De Commissie heeft de lidstaten nauw betrokken bij dit project en heeft een groep van belangrijke gebruikers opgericht die bijstand verleent bij de analytische werkzaamheden die voorafgaan aan de ontwikkeling van SSCB-functionaliteiten en het testen van nieuwe versies.

Een eerste versie met een basisset functionaliteiten was operationeel voordat het SCB-netwerk van start ging. Sindsdien zijn diverse verbeteringen aangebracht om de gebruikersvriendelijkheid van de tool te vergroten, de bestaande functionaliteiten te verbeteren en nieuwe mogelijkheden te ontwikkelen.

2.3. Het SCB-comité

Krachtens artikel 19 van de verordening wordt de Commissie in de uitvoering van haar taken bijgestaan door een comité dat is samengesteld uit vertegenwoordigers van de lidstaten ("het SCB-comité"). Dit comité wordt voorgezeten door de Commissie.

⁷ PB C 40 van 23.2.2007 en PB C 286 van 28.11.2007. Er wordt momenteel gewerkt aan een geactualiseerde versie met de sinds juni 2007 meegedeelde wijzigingen.

Een van de eerste taken van het comité was een stel regels voor de activiteiten van het SCB-netwerk op te stellen waarin enkele van de bij de SCB-verordening vastgestelde beginselen worden verduidelijkt. Het betreft onder meer bepalingen betreffende termijnen, minimale informatievoorschriften voor verzoeken en de verschillende rechten van toegang tot de via de IT-tool uitgewisselde informatie. De Commissie heeft in december 2006 de uitvoeringsbepalingen vastgesteld⁸ zodat het netwerk op tijd van start kon gaan.

2.4. Wijzigingen in de bijlage van de verordening

De SCB-verordening bevat een bijlage met een lijst van rechtsbesluiten waarop de samenwerkingsmechanismen van toepassing zijn. De EU-wetgeving in de bijlage heeft hoofdzakelijk betrekking op consumentenbescherming, maar ook op enkele andere gebieden⁹.

De bijlage is tijdens de verslagperiode gewijzigd om er Richtlijn 2005/29/EG inzake oneerlijke handelspraktijken in op te nemen. Drie voorstellen om de SCB-bijlage verder uit te breiden zijn momenteel in behandeling. Het betreft het verbod op spam¹⁰ en twee voorstellen betreffende de rechten van passagiers op het gebied van zee- en busvervoer¹¹. Er zijn nog meer voorstellen met het oog op de handhaving van andere EU-wetgeving via het SCB-netwerk, maar de prioriteit van de Commissie is momenteel het netwerk te consolideren alvorens over te gaan tot verdere wijziging van de bijlage bij de verordening.

3. WERKING VAN HET SCB-NETWERK – EEN EERSTE EVALUATIE

3.1. Algemeen

Na een relatief trage start kwam de netwerkactiviteit al snel op dreef en in twee jaar tijd werden in totaal 719 verzoeken om wederzijdse bijstand gedaan¹², waarvan 327

⁸ Beschikking van de Commissie van 22 december 2006 ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad betreffende samenwerking tussen de nationale instanties die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming wat wederzijdse bijstand betreft, laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 2008/282/EG van de Commissie van 17 maart 2008; PB L 32 van 6.2.2007 en PB L 89 van 1.4.2008.

⁹ Andere gebieden zijn bijvoorbeeld: Verordening (EG) nr. 261/2004 betreffende de rechten van luchtreizigers, PB L 46 van 17.2.2004; Richtlijn 2000/31/EG betreffende elektronische handel, PB L 178 van 17.7.2000.

¹⁰ Richtlijn 2002/58/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2002 betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie: artikel 13 wat de bescherming van de consument betreft (PB L 2001 van 31.7.2002, blz. 37).

¹¹ Voorstel voor een verordening betreffende de rechten van passagiers die over zee of binnenwateren reizen en houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 2006/2004 betreffende samenwerking tussen de nationale instanties die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming [COM(2008) 816].

Voorstel voor een verordening betreffende de rechten van autobus- en touringcarpassagiers en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2006/2004 betreffende samenwerking tussen de nationale instanties die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming [COM(2008) 817].

¹² In het kader van de SCB-samenwerkingsmechanismen kunnen de autoriteiten gewoon een waarschuwingsbericht ("alert") naar andere betrokken autoriteiten sturen, andere autoriteiten verzoeken

verzoeken in 2007 en 392 in 2008. 40% van de informatieverzoeken en 30% van de handhavingsverzoeken werd in dezelfde periode door de autoriteiten afgehandeld.

In de meeste gevallen gaat het om informatieverzoeken (39% van het totale aantal verzoeken) en verzoeken om handhavingsmaatregelen om een einde te maken aan een bevestigde schending van de wetgeving (37% van het totale aantal verzoeken). Het aantal handhavingsverzoeken is in twee jaar tijd bijna verdubbeld en geeft meteen ook de snelste stijging te zien.

Bovendien heeft het SCB-netwerk twee gezamenlijke acties inzake markttoezicht en handhaving ("sweeps") uitgevoerd in de vorm van internetenquêtes: de ene in 2007 over websites die vliegtickets verkopen, en de andere in 2008 over websites die beltonen voor gsm's aanbieden. De handhavingsactiviteiten voor de sweep van 2008 zijn nog steeds aan de gang.

De meeste inbreuken in het SSCB hadden betrekking op bepalingen inzake misleidende reclame¹³ (bijna een derde van het totale aantal zaken) en onlinehandelspraktijken (internet en mailings). De twee EU-sweeps hebben bijgedragen tot een verhoging van het aantal verzoeken om wederzijdse bijstand in de sectoren waar de autoriteiten hun onderzoeken hebben uitgevoerd, namelijk "vervoer" en "communicatie". Zeer frappant is dat er geen of slechts heel weinig zaken¹⁴ te melden zijn met betrekking tot bepaalde richtlijnen¹⁵.

De activiteiten van het netwerk leveren voor de consumenten reeds tastbare resultaten op. De vliegticketsweep bijvoorbeeld heeft luchtvaartmaatschappijen ertoe gebracht hun onlineboekingsprocedures en webpagina's geleidelijk te verbeteren en in overeenstemming te brengen met de voorschriften van de EU-wetgeving.

3.2. De IT-tool

Het toenemende aantal SCB-zaken en de feedback van de lidstaten bevestigen dat de IT-tool over het algemeen aan de verwachtingen van de autoriteiten beantwoordt en, zoals werd beoogd, de informatie-uitwisseling vergemakkelijkt.

Het systeem moet echter nog worden verbeterd. De lidstaten hebben met name op de volgende problemen gewezen:

- de hoge kosten van aansluiting op het beveiligde TESTA-netwerk, dat door het SSCB wordt gebruikt. Dit is vooral een probleem voor autoriteiten die het systeem slechts zelden gebruiken vanwege het geringe aantal zaken op het gebied waarvoor zij bevoegd zijn;

om relevante informatie tot staving van hun eigen onderzoeks- en handhavingswerk ("informatieverzoeken"), of andere autoriteiten verzoeken passende maatregelen te nemen om een einde te maken aan een praktijk waarmee de wet wordt overtreden ("handhavingsverzoeken").

¹³ Het betreft hier inbreuken op Richtlijn 84/450/EEG van de Raad betreffende misleidende reclame tot eind 2007; sindsdien zijn de bepalingen inzake misleidende reclame in de relaties tussen ondernemingen en consumenten opgenomen in Richtlijn 2005/29/EG betreffende oneerlijke handelspraktijken.

¹⁴ Namelijk minder dan tien verzoeken in twee jaar, waarvan de meeste alerts waren.

¹⁵ Zie bijlage 1 voor nadere gegevens.

- vertragingen bij de implementatie van nieuwe versies en upgrades;
- het ontbreken van bepaalde functionaliteiten in de IT-tool, met name voorzieningen die de voorbereiding en coördinatie van gezamenlijke acties inzake markttoezicht en handhaving overeenkomstig artikel 9 van de SCB-verordening ondersteunen.

Voorts moet ervoor worden gezorgd dat alle gebruikers de IT-tool kunnen gebruiken zoals het hoort, ook degenen die werkzaam zijn op gebieden waar er nauwelijks enige SCB-gerelateerde activiteit is. Sommige lidstaten zouden graag zien dat meertalige interfaces in het SSCB worden ingebouwd.

3.3. De activiteiten van het netwerk: belangrijkste tekortkomingen

De ervaring die is opgedaan sinds het SCB-netwerk is opgericht, brengt ook enkele tekortkomingen aan het licht in de manier waarop de autoriteiten samenwerken:

- een aanzienlijk aantal aangemelde autoriteiten is of niet verbonden met het systeem, of gebruikt het niet actief, d.w.z. dat zij geen verzoeken om wederzijdse bijstand doen, hoewel dit een voorwaarde is voor het doeltreffend functioneren van het SCB-netwerk. Een derde van de autoriteiten met password en toegang maakt geen actief gebruik van het SSCB¹⁶;
- het duurt steeds langer om verzoeken af te handelen: dit blijkt onder meer uit het feit dat informatieverzoeken tot juni 2008 na gemiddeld 81 dagen waren afgehandeld, terwijl dit cijfer tegen eind 2008 tot 148 was opgelopen. Dit is gedeeltelijk te verklaren door de grotere complexiteit van grensoverschrijdende zaken, maar vaak is het een indicator voor de niet-naleving van de vastgestelde termijnen of andere operationele eisen;
- de autoriteiten gebruiken de IT-tool op zo uiteenlopende wijze dat dit negatieve gevolgen kan hebben voor hun streven naar samenwerking. Het gebruik van alerts bijvoorbeeld verdeelt het netwerk tussen degenen die pleiten voor toezending aan alle autoriteiten en degenen die een meer selectieve aanpak verkiezen. Centraal in deze discussie staan overwegingen in verband met de middelen, aangezien de autoriteiten moeten nagaan of de inbreuk ook van invloed is op de consumenten in hun land. Soms ontbreekt cruciale informatie waardoor de autoriteiten zich genoopt zien om verduidelijking te vragen en/of onderzoeken in te stellen die meer tijd in beslag nemen;
- de uitvoeringsbepalingen moeten worden herzien in het licht van de praktische ervaring die is opgedaan tijdens de eerste twee jaar waarin het netwerk actief was. De voorschriften voor de schrapping van zaken (met name alerts) zijn niet voldoende consistent en bepaalde aspecten van gegevensbescherming moeten worden verduidelijkt. Voorts moeten sommige bepalingen, zoals de termijnen voor de toezending van verzoeken of feedback, aan de realiteit worden getoetst;

¹⁶ Zie desbetreffend punt in bijlage 1.

- Verordening 261/2004 betreffende de rechten van luchtreizigers, die onder de SCB-verordening valt, voorziet in de aanstelling van haar eigen nationale handhavingsinstanties. Deze instanties hebben de bevoegdheid om handhavingsmaatregelen te nemen tegen zowel nationale als niet-nationale exploitanten die op hun grondgebied actief zijn. Dit kan ertoe hebben bijgedragen dat het SCB-netwerk in deze sector slechts in beperkte mate wordt gebruikt.

Uit de handhavingsactiviteiten van het netwerk is ook gebleken dat problemen van meer horizontale aard moeten worden aangepakt om de mogelijkheden van het netwerk ten volle te kunnen benutten:

- het is nodig een gedeeld begrip van relevante feiten en een gemeenschappelijke interpretatie van de EU-voorschriften inzake consumentenbescherming te ontwikkelen, bijvoorbeeld een definitie van "collectieve consumentenbelangen". Er zijn ook verschillende meningen naar voren gekomen over de interactie tussen het consumentenacquis en andere stukken relevante EU-wetgeving;
- de kwestie van de jurisdictie en het toepasselijke recht wanneer overheidsinstanties hun bevoegdheden uitoefenen, en de vraag in hoever de bij de SCB-verordening ingestelde verplichting tot samenwerking geldt;
- om met zijn activiteiten een zo groot mogelijk effect te sorteren en zich in de hele EU tot een krachtige afschrikkende factor te ontwikkelen, moet het netwerk zich sterker profileren.

4. HET BREDERE KADER VOOR SAMENWERKING

4.1. Gemeenschappelijke activiteiten en uitwisseling van ambtenaren

De SCB-verordening bevat niet alleen bepalingen inzake de procedurele samenwerking, maar heeft ook tot doel de uitwisseling van beste praktijken en samenwerking bij gemeenschappelijke projecten of gezamenlijke activiteiten aan te moedigen, alsook een regeling voor de uitwisseling van ambtenaren, waarvoor de Commissie financiële middelen verstrekt, te bevorderen. Het scala aan activiteiten in dat verband is zeer breed: van seminars, opleidingscursussen en bewustmakingsmaatregelen tot projecten voor de ontwikkeling van gemeenschappelijke normen, methodologieën en handhavingstechnieken.

Het netwerk heeft in de eerste twee jaar van zijn activiteiten diverse van deze projecten en uitwisselingen opgezet, maar heeft slechts in beperkte mate gebruikgemaakt van de financiële middelen die de Commissie in 2008 beschikbaar heeft gesteld. De belangrijkste moeilijkheden waarop de lidstaten hebben gewezen, zijn:

- de activiteiten en de regeling zijn niet goed bekend bij de autoriteiten;
- het gevaar bestaat dat de middelen over te veel verschillende projecten worden verdeeld, waardoor de doeltreffendheid van het netwerk in het gedrang kan komen;

- administratieve complicaties in verband met de aanvraagprocedure en de subsidiebepalingen, met name voor de projectleider(s).

4.2. Samenwerking met derde landen op het gebied van handhaving

Artikel 18 van de verordening verschaft de nodige rechtsgrondslag voor het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten met handhavingsinstanties in derde landen.

In een steeds meer geglobaliseerde wereld gelden de argumenten voor een sterkere samenwerking tussen handhavingsinstanties ook voor de relaties met instanties buiten de Europese Unie, vooral in landen die al sterke economische banden met de lidstaten hebben. De contacten waarbij wordt nagegaan welke mogelijkheden er zijn voor samenwerking met de autoriteiten van de VS en Zwitserland, die tijdens besprekingen met de lidstaten beide als prioriteiten werden genoemd, worden geïntensifieerd.

5. CONCLUSIES

5.1. Algemeen

De SCB-verordening is een krachtig handhavingsinstrument gebleken dat bijdraagt tot een hoger niveau van consumentenbescherming in de hele EU. Zij heeft een leemte aangevuld doordat zij de nationale handhavingsinstanties een middel in handen geeft om op doeltreffende wijze een einde te maken aan voor de consument schadelijke handelspraktijken in grensoverschrijdende situaties, en doordat zij het voor hen gemakkelijker maakt om de krachten te bundelen voor de totstandbrenging van een geloofwaardig handhavingskader in de EU.

Het netwerk levert voor de consumenten tastbare resultaten op. Door samenwerking tussen de Spaanse en Franse autoriteiten bijvoorbeeld konden in april 2008 87 personen worden gearresteerd en kon een einde worden gemaakt aan een vanuit Spanje opgezette loterijzwendel. De EU-sweeps zijn een ander goed voorbeeld van deze samenwerking.

Uit de evaluatie van de activiteiten van het netwerk gedurende de eerste twee jaar blijkt echter dat het zijn volledige potentieel nog niet heeft gerealiseerd en dat het enkele tekortkomingen heeft. Het is voor de Commissie van prioritair belang om met de lidstaten nauw samen te werken om deze problemen aan te pakken binnen het bestaande rechtskader. Zij behoudt zich het recht voor om, in laatste instantie, inbreukprocedures in te leiden tegen lidstaten die aanhoudend en systematisch verzuimen hun verplichtingen krachtens de verordening na te komen.

5.2. Consolidatie van het netwerk

De Commissie zal ernaar streven het netwerk te consolideren door ervoor te zorgen dat alle door de lidstaten aangewezen autoriteiten het IT-systeem actief gebruiken. De IT-tool wordt verder verbeterd, met name door de ontwikkeling van nieuwe voorzieningen en het vergroten van de gebruikersvriendelijkheid van de tool. De opleidingscapaciteit is vergroot door de oprichting, eind 2008, van een netwerk van nationale opleiders.

In dit verband zal het van cruciaal belang zijn ervoor te zorgen dat voldoende middelen aan de autoriteiten worden toegewezen, rekening houdend met de beperkingen als gevolg van de huidige economische crisis. Van even groot belang is het na te gaan waarom de autoriteiten op sommige gebieden geen gebruik maken van de SCB-samenwerkingsmechanismen en wat daaraan kan worden gedaan.

5.3. Vergroten van de efficiëntie en de doeltreffendheid van het netwerk

Er moet voor worden gezorgd dat het SCB-netwerk efficiënter functioneert door een reeks maatregelen die te gelegener tijd ook een herziening van de SCB-verordening kunnen impliceren:

- de uitvoeringsbepalingen zullen in 2010 worden herzien om leemten aan te vullen, de bestaande bepalingen te evalueren in het licht van de inzichten die de afgelopen twee jaar zijn verkregen, en te zorgen voor een consistentere en snellere behandeling van wederzijdse verzoeken om bijstand;
- van de uitwisseling van meningen, ervaring en beste praktijken via discussies in het SCB-comité en in de ad-hocworkshops zal gebruik worden gemaakt voor de ontwikkeling van gemeenschappelijke normen en technieken, handleidingen en andere richtsnoeren voor SCB-gebruikers zoals leidraden en FAQ's;
- de goedkeuring van een jaarlijks actieplan voor handhaving, dat in 2008 voor het eerst is opgesteld, moet ertoe bijdragen de activiteiten van het netwerk doelgerichter te maken. Voor dat actieplan zal gebruik worden gemaakt van degelijker feitenmateriaal op basis van gegevens die worden verzameld door het netwerk van Europese consumentencentra¹⁷ en het scorebord voor de consumentenmarkten¹⁸, alsook van de door de nationale autoriteiten verstrekte informatie. Op die manier zullen de door het netwerk ondernomen activiteiten verder worden versterkt en beter worden gericht. De jaarlijkse actieplannen moeten uiteindelijk worden opgenomen in een algemeen kader van met de lidstaten overeengekomen prioriteiten op de langere termijn;
- de gezamenlijke initiatieven, zoals de EU-sweeps, moeten een sleutelrol blijven spelen in de activiteiten van het SCB-netwerk omdat zij de markttoezicht- en handhavingsactiviteiten van de autoriteiten het door de interne markt vereiste EU-perspectief geven. Naarmate het netwerk meer ervaring opdoet, zou het profijt trekken van onderzoek naar nieuwe methoden om gezamenlijke markttoezicht- en handhavingsactiviteiten uit te voeren;
- het netwerk moet streven naar een gemeenschappelijke interpretatie van de EU-consumentenwetgeving. De Commissie is begonnen met de ontwikkeling van begeleidend advies aan de autoriteiten via ad-hocdiscussies in seminars en workshops en met de bevordering van bestaande instrumenten zoals het

¹⁷ ECC-net is een gezamenlijk initiatief van de Commissie en de lidstaten dat tot doel heeft de consumenten praktische informatie, advies over hun rechten en bijstand bij grensoverschrijdende klachten te verstrekken.

¹⁸ Eerste editie van het scorebord voor de consumentenmarkten, COM(2008) 31 definitief, en tweede editie van het scorebord voor de consumentenmarkten, COM(2009) 25/3.

Compendium van het EU-consumentenrecht¹⁹ of de geplande databank die specifiek met betrekking tot de OHP-richtlijn advies verstrekt;

- de Commissie zal samen met de lidstaten de meest geschikte middelen (bv. gerichte media-activiteiten of een SCB-website) bepalen om de activiteiten van het netwerk meer zichtbaarheid te geven. Daarmee zal aan de markten een sterk signaal worden gegeven wat handhaving betreft. Activiteiten met het oog op een sterkere bewustmaking van de consumenten zullen ook aan dit doel bijdragen.

5.4. Versterking van het kader voor administratieve samenwerking

Het SCB-netwerk moet worden verbeterd door de verdere ontwikkeling van de door de verordening geboden mogelijkheden tot samenwerking, waaronder projecten van de Commissie om de verzameling van gegevens over consumentenzaken te verbeteren en een gemeenschappelijke classificatie van klachten te ontwikkelen. Dit soort activiteit schept een gunstig klimaat voor het opbouwen van vertrouwen tussen de autoriteiten en voor de uitwisseling van kennis, expertise en beste praktijken, waardoor de kwaliteit en de doeltreffendheid van handhavingsactiviteiten in de hele EU worden verbeterd.

De aanmoediging van deze gezamenlijke acties door financiële bijdragen blijft dan ook een prioriteit van de Commissie. Het gaat met name om activiteiten om het netwerk beter te doen functioneren door middel van handleidingen, gemeenschappelijke normen of methodologieën (bv. de in 2008 door een groep autoriteiten opgestelde handleiding over de uitvoering van sweeps, die in 2009 zal worden getest). Als voorbereiding op gezamenlijke acties moeten vergaderingen worden gehouden om de administratieve moeilijkheden uit de weg te ruimen die de autoriteiten ondervinden wanneer zij EU-financiering aanvragen.

¹⁹ Het compendium brengt de verbinding tot stand tussen het consumentenacquis, de relevante ECHJ-jurisprudentie, de nationale omzettingsmaatregelen en de nationale jurisprudentie.

BIJLAGE I

1. Totaal aantal verzoeken om wederzijdse bijstand

<i>Jaar</i>	<i>Alerts (art. 7)</i>	<i>Informatie- verzoeken (art. 6)</i>	<i>Handhavings- verzoeken (art. 8)</i>	<i>TOTAAL alleen lidstaten</i>	<i>TOTAAL inclusief verzoeken van EER- landen</i>
2007	71	161	95	317	327
2008	100	122	170	384	392
TOTAAL	171	283	265	701	719

2. Verzoeken om wederzijdse bijstand per richtlijn waarop inbreuk is gepleegd (2007 – 2008)

	<i>Art. 6</i>		<i>Art. 7</i>		<i>Art. 8</i>		<i>TOTAAL</i>
	<i>informatie</i>		<i>alerts</i>		<i>handhaving</i>		
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	
Richtlijn 2005/29/EG betreffende oneerlijke handelspraktijken	1	86	0	40	4	73	204
Richtlijn 84/450/EEG betreffende misleidende reclame	48	0	34	0	35	0	117
Richtlijn 2000/31/EG betreffende elektronische handel	3	9	7	20	15	48	102
Richtlijn 93/13/EG betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten	21	10	15	7	10	14	77
Richtlijn 97/7/EG betreffende op afstand gesloten overeenkomsten	11	4	4	11	9	22	61
Richtlijn 97/55/EG tot wijziging van Richtlijn 84/450/EEG inzake misleidende reclame teneinde ook vergelijkende reclame te regelen	40	0	4	0	3	0	47
Richtlijn 94/47/EG betreffende timesharing	27	0	1	1	0	0	29

Richtlijn 85/577/EG betreffende buiten verkoopruimten gesloten overeenkomsten	1	10	0	6	1	0	18
Richtlijn 2001/83/EG betreffende geneesmiddelen voor menselijk gebruik	2	0	3	2	6	2	15
Richtlijn 1999/44/EG betreffende de verkoop van en de garanties voor consumptiegoederen	2	1	1	3	3	4	14
Verordening (EG) nr. 261/2004 betreffende instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten	1	1	1	2	3	4	12
Richtlijn 98/6/EG betreffende de prijsaanduiding	0	0	0	1	2	3	6
Richtlijn 90/314/EG betreffende pakketreizen, met inbegrip van vakantiepakketten en rondreis pakketten	2	1	0	2	1	0	6
Richtlijn 2002/65/EG betreffende de verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten	0	0	1	3	1	0	5
Richtlijn 87/102/EEG betreffende het consumentenkrediet	1	0	0	1	0	0	2
Richtlijn 89/552/EEG betreffende televisie-omroepactiviteiten	0	0	1	1	0	0	2

3. Verzoeken om wederzijdse bijstand per sector (2007 – 2008)

	2007			2008			<i>Totaal</i>
	<i>Art. 6</i>	<i>Art. 8</i>	<i>Art. 7</i>	<i>Art. 6</i>	<i>Art. 8</i>	<i>Art. 7</i>	
Kleding en schoeisel	1	0	0	0	5	0	6
Communicatie	0	2	1	4	25	15	47
Onderwijs	1	0	0	0	2	0	3
Levensmiddelen en alcohol-vrije dranken	1	1	1	2	0	0	5
Stoffering, huishoudelijke apparaten en dagelijks	0	1	0	1	1	1	4

onderhoud van de woning							
Gezondheid	6	11	6	5	14	6	48
Huisvesting, water, elektriciteit, gas en andere brandstoffen	0	0	0	1	0	0	1
Diverse goederen en diensten	30	10	9	8	24	12	93
Niet ingedeeld	10	9	4	59	39	35	156
Recreatie en cultuur	35	13	4	15	13	17	97
Restaurants en hotels	5	2	1	19	0	8	35
Vervoer	72	46	45	8	47	6	224
TOTAAL	161	95	71	122	170	100	719

4. Aantal dagen (gemiddeld) om een verzoek om wederzijdse bijstand in het SSCB af te handelen

	Juni 2008	Oktober 2008	December 2008
Informatieverzoeken (art. 6)	81	132	148
Handhavingsverzoeken (art. 8)	123	173	177

5. Gedane verzoeken om wederzijdse bijstand per lidstaat in 2007

	<i>Informatie- verzoeken</i>	<i>Alerts</i>	<i>Handhavings- verzoeken</i>	<i>TOTAAL</i>
	<i>art. 6</i>	<i>art. 7</i>	<i>art. 8</i>	
België	42	51	35	128
Bulgarije	4	0	8	12
Tsjechië	1	0	1	2
Denemarken	12	0	0	12
Duitsland	1	2	2	5
Estland	1	1	6	8
Ierland	0	0	0	0
Griekenland	0	0	0	0
Spanje	0	0	0	0
Frankrijk	19	7	14	40
Italië	0	2	0	2
Cyprus	0	0	0	0
Letland	0	1	3	4
Litouwen	0	0	0	0
Luxemburg	0	0	0	0

Hongarije	68	2	0	70
Malta	0	0	0	0
Nederland	3	0	0	3
Oostenrijk	1	0	1	2
Polen	0	0	1	1
Portugal	0	0	0	0
Roemenië	0	0	0	0
Slovenië	0	0	0	0
Slowakije	0	0	2	2
Finland	5	0	0	5
Zweden	3	0	4	7
Verenigd Koninkrijk	0	5	9	14
TOTAAL	160	71	86	317

6. Gedane verzoeken om wederzijdse bijstand per lidstaat in 2008

	<i>Informatie- verzoeken</i>	<i>Alerts</i>	<i>Handhavings verzoeken</i>	<i>TOTAAL</i>
	<i>art. 6</i>	<i>art. 7</i>	<i>art. 8</i>	
België	28	43	48	119
Bulgarije	0	0	2	2
Tsjechië	0	0	0	0
Denemarken	0	1	13	14
Duitsland	3	2	7	12
Estland	10	0	2	12
Ierland	0	0	0	0
Griekenland	0	0	0	0
Spanje	0	0	8	8
Frankrijk	7	0	9	16
Italië	1	1	0	2
Cyprus	0	0	0	0
Letland	0	1	10	11
Litouwen	0	0	0	0
Luxemburg	0	0	0	0

Hongarije	6	4	20	30
Malta	0	0	0	0
Nederland	2	4	7	13
Oostenrijk	1	1	1	3
Polen	2	0	7	9
Portugal	0	1	0	1
Roemenië	0	0	0	0
Slovenië	0	0	0	0
Slowakije	0	0	3	3
Finland	0	20	11	31
Zweden	15	10	8	33
Verenigd Koninkrijk	43	12	10	65
TOTAAL	118	100	166	384

7. Ontvangen verzoeken om wederzijdse bijstand per lidstaat in 2007

	<i>Informatie- verzoeken</i>	<i>Alerts</i>	<i>Handhavings verzoeken</i>	<i>TOTAAL</i>
	<i>art. 6</i>	<i>art. 7</i>	<i>art. 8</i>	
België	7	54	0	67
Bulgarije	2	55	0	57
Tsjechië	4	55	0	59
Denemarken	7	55	2	64
Duitsland	10	55	7	72
Estland	2	53	2	57
Ierland	7	56	9	72
Griekenland	2	55	1	58
Spanje	10	52	10	72
Frankrijk	6	56	3	65
Italië	3	54	2	59
Cyprus	3	56	1	60
Letland	5	54	4	63
Litouwen	2	54	1	57
Luxemburg	4	56	2	62

Hongarije	4	55	4	63
Malta	1	54	0	55
Nederland	27	60	15	102
Oostenrijk	4	56	7	67
Polen	3	55	3	61
Portugal	5	55	0	60
Roemenië	3	49	1	53
Slovenië	2	54	1	59
Slowakije	8	55	2	65
Finland	3	54	1	58
Zweden	6	54	5	65
Verenigd Koninkrijk	18	63	9	90
TOTAAL	158	*)	92	*)

*) Alerts worden tegelijkertijd naar diverse autoriteiten gezonden. In het totale aantal door de lidstaten ontvangen alerts zou dezelfde alert dan ook meermaals worden meegeteld.

8. Ontvangen verzoeken om wederzijdse bijstand per lidstaat in 2008

	<i>Informatie- verzoeken</i>	<i>Alerts</i>	<i>Handhavings- verzoeken</i>	<i>TOTAAL</i>
	<i>art. 6</i>	<i>art. 7</i>	<i>art. 8</i>	
België	9	70	6	85
Bulgarije	0	63	0	63
Tsjechië	2	63	1	66
Denemarken	1	64	1	66
Duitsland	13	68	20	101
Estland	0	64	7	71
Ierland	2	63	19	84
Griekenland	5	63	0	68
Spanje	29	59	10	98
Frankrijk	5	65	18	88
Italië	3	51	8	62
Cyprus	0	64	0	64
Letland	1	63	2	66
Litouwen	1	63	3	67
Luxemburg	1	68	1	70

Hongarije	3	55	3	61
Malta	1	54	0	55
Nederland	24	59	37	120
Oostenrijk	3	66	3	72
Polen	1	63	1	65
Portugal	1	63	4	68
Roemenië	0	53	0	53
Slovenië	1	64	2	67
Slowakije	4	63	5	72
Finland	1	74	0	75
Zweden	2	72	5	79
Verenigd Koninkrijk	8	65	11	84
TOTAAL	121	*)	167	*)

*) Alerts worden tegelijkertijd naar diverse autoriteiten gezonden. In het totale aantal door de lidstaten ontvangen alerts zou dezelfde alert dan ook meermaals worden meegeteld.

9. Aantal aansluitingen op het SSCB en controle op het gebruik

	<i>Aantal aangewezen autoriteiten die niet een keer om toegang hebben verzocht</i>	<i>Aantal autoriteiten die het SSCB niet hebben gebruikt hoewel zij toegang hadden</i>	<i>Totaal aantal aangewezen autoriteiten met SSCB-toegang</i>
<i>November 2008</i>	<i>12</i>	<i>127</i>	<i>252</i>
<i>Februari 2009</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>78</i>	<i>252</i>